NATALHIIRI

I. Natalrotta, moninisähiiri

Mastomys (Praomys) natalensis

(Engl. multimmate rat, natalmouse/rat, common african rat, soft furred rat)

Natalhiiressä on vielä iso ripaus aitoa, Afrikasta kotoisin olevaa villiä sukuaan, joten varsinainen sylieläin se ei välttämättä ole vaikka käsittelyyn tottuukin. Tästä huolimatta natali on ansainnut paikkansa lemmikkijyrsijöiden joukossa, sillä tämän sosiaalisen ja touhukkaan laumaeläimen puuhailua on hauska seurata.

Natalhiiri tunnetaan myös nimillä natalrotta ja moninisähiiri.

Natalhiiri on alkujaan kotoisin Afrikan länsi-,keski- ja itäosista, varsinkin Saharan eteläosien savanneilla ja metsissä se on yleinen.

Natalhiiri saattaa elää 5-vuotiaaksi, mutta tyypillinen ikä on noin 3 vuotta. Pituutta natalille kertyy alle 20 cm, josta häntää on lähes puolet. Aikuinen natalhiiri painaa keskimäärin 60 grammaa.

Natalien väritys vaihtelee tummanruskeasta kirjavaan sekä albiinoon

Natalhiiri on laumaeläin, joten hiiriä tulee hankkia ainakin kaksi, mieluummin useampikin. Aikuisten yksilöiden totuttaminen toisiinsa saattaa osoittautua mahdottomaksi, joten hiiret on hyvä totuttaa toisiinsa mahdollisimman nuorina tai valita hiiret samasta poikueesta.

TARVIKKEET

Natalhiiri on viisainta asuttaa lasiseen, noin 100 litraiseen terraarioon. Akvaariokin käy, kunhan kansilasit korvataan verkkokannella. Varmista terraarion riittävä koko jo ostotilanteessa Faunattaren henkilökunnalta.

Pohjamateriaalina käytetään kutterin purua tai vastaavaa puupohjaista kuiviketta. Purun lisäksi suosittu vaihtoehto on pölisemätön haapahake. Pohjamateriaali vaihdetaan hiirien lukumäärästä riippuen noin kerran viikossa.

Terraariossa tulee olla nukkumapesä, sillä hiiret hakeutuvat päiväsajaksi mielellään hämärään nukkumaan. Pesäkopiksi soveltuu lemmikkieläinliikkeissä myytävät puiset ja keraamiset mökit, mutta myös pahvilaatikoita ja –putkia, lasi-purkkeja ym. hiirille turvallisia vaihtoehtoja voi käyttää.

Hiiret juovat vetensä juomapullosta, joka kiinnitetään terraarioon siten, että hiiret siihen helposti ylettävät. Vesi vaihdetaan päivittäin ja pullo pestään tarvittaessa. Ruokakupiksi sopii keraaminen tai lasinen kuppi, muovisen kupin hiiret nakertelevat rikki.

Juoksupyörä, kiipeilytelineet ja vaikkapa katossa roikkuva sisalköysi antavat hiirille mukavaa tekemistä. Mikäli hiiriä on terraariossa useita, tulee tarkkailla, ettei juoksupyörän käytöstä aiheudu vaaraa. Hiiret erittäin harvoin vahingoittavat itseään juostessaan pyörässä yksin tai kaksin, mutta suurella porukalla pyörään tunkiessaan hiiret saattavat aiheuttaa ikäviä vaaratilanteita toisilleen.

RAVINTO

Pääruoaksi sopii hiirille ja rotille suunnattu täysrehupelletti. Natalhiiret syövät mielellään myös vähärasvaisia siemensekoituksia, tuoreruokaa kuten salaatteja, voikukkaa, kurkkua, omenaa, tomaattia, porkkanaa ja ruohoa. Lisäksi voidaan tarjota keitettyä pastaa ja kananmunia, pieniä määriä vähärasvaista lihaa, hyönteisiä, hedelmäsoseita, puuroa ym. Korppuja, näkkileipää, lehtipuiden oksia tai muuta kovaa jyrsittävää on hyvä pitää tarjolla, sillä hiirien hampaat kasvavat jatkuvasti ja nakertelu pitää ne kunnossa. Natalhiirille on hyvä tarjota myös kuivattua timoteisekaheinää.

Terraarioon sijoitetaan kalkkikivi ja mineraalikivi.

Lisävitamiinien tarpeellisuus on yksilöllistä ja riippuu täysin hiirten ravinnon laadusta. Terve, oikein ruokittu hiiri tarvitsee lisävitamiineja harvoin, mutta pieniä kuureja yleisvitamiinitipoilla voidaan silloin tällöin antaa.

PERUSHOITO JA TERVEYS

Hiirien peseminen on turhaa, hiiret nuolevat turkkinsa puhtaaksi useita kertoja päivässä. Mikäli hiiret ovat selvästi likaisia tai niissä on ulkoloisia, voidaan ne pestä oikeantyyppisellä

shampoolla. Pesun jälkeen hiiret on pidettävä lämpimässä paikassa, sillä kosteaturkkinen hiiri on altis vilustumaan.

Kynsienleikkausta ei yleensä tarvitse tehdä. Jos kuitenkin näyttää, että hiirien kynnet ovat tavattoman pitkät, voidaan niitä varovaisesti lyhentää jyrsijöille tarkoitetuilla kynsisaksilla.

Madotuksia ei tarvita. Mikäli on syytä epäillä sisäloistartuntaa on parasta ottaa yhteyttä eläinlääkäriin, joka neuvoo tarvittavat jatkotoimenpiteet.

Rokotuksia ei tarvita.

Ulkoloistartunta on kaikille eläimille mahdollista, vaikkakin suhteellisen harvinaista. Mikäli näin käy on loiset helppo hävittää eläinlääkärin antamien ohjeiden mukaan.

LISÄÄNTYMINEN

Natalhiiri tulee sukukypsäksi yleensä noin 3,5 kuukauden iässä. Lisääntymisaikaankin naaraat sietävät toisiaan hyvin, varsinkin jos tarjolla on useita pesäkoloja. Natalhiirien laumassa kaikki naaraat osallistuvat poikueiden hoitoon. Kantoaika on noin 21-26 vuorokautta.

Kuten nimestä *moninisähiiri* voi jo arvata, on natalhiiri tuottoisa lisääntyjä. Sillä on peräti 8 – 12 paria nisiä (vrt. tavallinen hiiri, jolla on nisiä 5 paria) ja poikasia syntyykin jopa yli kaksikymmentä, mutta tyypillisesti noin 12 poikasta kerrallaan.

Natalhiirien poikaset syntyvät kuuroina ja sokeina, mutta niillä on jo syntyessään ohut karvoitus, joka kasvaa muutamassa päivässä niin pitkäksi, että karvat erottuvat selvästi. Aikuisen hiiren turkkiin ei vastasyntyneiden karvoja tosin voi vielä verrata.

Natalhiirien luovutusikä alkaa poikasten täytettyä 6 viikkoa.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Mikäli hiiresi vaikuttaa sairaalta, se syö tavallista huonommin tai käyttäytyy oudosti, ota yhteyttä eläimen myyjään ja/tai eläinlääkäriin, jotta syy selviää.

Teksti ja kuvat © Faunatar-ketju. Ohjeen jakaminen ja kopiointi sallittu ainoastaan Faunatar-ketjun myymälöille.